

Normativa reguladora dels treballs finals de màster universitari de la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona

Aprovada per la Comissió Acadèmica de la Facultat de Belles Arts el 05 de juny de 2024.

Informe favorable de la Comissió Acadèmica del Consell de Govern (CACG) el 26 de juny de 2024.

PREÀMBUL

El Reial decret 822/2021, de 28 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris i del procediment d'assegurament de la seva qualitat, indica que els ensenyaments oficials de màster universitari tenen com a objectiu la formació avançada, de caràcter especialitzat temàticament o multidisciplinari en els sabers científic, tecnològic, humanístic i artístic, dirigida a l'especialització acadèmica i a la professional, o, si escau, encaminada a l'aprenentatge en les activitats investigadores.

En l'article 17.4 s'assenyala de manera específica que tots els plans d'estudis de màster universitari han d'incloure un treball final de màster (TFM), que pot tenir un mínim de sis crèdits ECTS i un màxim de trenta i la finalitat del qual és comprovar el nivell de domini dels coneixements, competències i habilitats que ha assolit l'estudiant. La superació del TFM és imprescindible per a l'obtenció del títol oficial. També es determina que el TFM ha de ser defensat en un acte públic, d'acord amb la normativa establerta pel centre o la universitat.

Aquesta normativa es vincula a la Normativa reguladora dels treballs final de màster de la Universitat de Barcelona així com als plans d'estudis dels màsters Universitaris de la Facultat de Belles Arts.

TÍTOL I. DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte

L'objecte de la normativa és establir el règim regulador que serà d'aplicació als treballs de fi de màster dels màsters universitaris que coordina la Facultat de Belles Arts, en aplicació del que disposa la Normativa Reguladora dels Treballs Finals de Màster Universitari de la Universitat de Barcelona, aprovada en la Comissió Acadèmica de Consell de Govern en data 19 de gener de 2024 i per Consell de Govern en data 28 de febrer de 2024.

Article 2. Definició

El TFM és un projecte de recerca, un estudi, un dictamen o una memòria que implica un exercici integrador de la formació rebuda al llarg de la titulació de màster. Es tracta d'un treball original, autònom i individual que permet a l'estudiant mostrar el nivell de domini dels coneixements, competències i habilitats associades al títol de màster cursat per l'estudiant, tal com estableix el RD 822/2021.

Article 3. Àmbit d'aplicació

3.1. La Normativa és aplicable a totes les titulacions de màster de la Facultat de Belles Arts, llevat dels màsters interuniversitaris, que es regeixen pels convenis corresponents establerts entre les universitats.

3.2. El contingut d'aquesta Normativa es completa amb la resta de normatives i procediments establerts a la UB que estan en vigor i que fan referència, entre altres qüestions, al sistema d'avaluació, el reconeixement i transferència de crèdits, les pràctiques acadèmiques externes i la mobilitat dels estudiants.

3.3. Les juntes de facultat o les comissions acadèmiques de centre són les responsables d'aprovar les normatives reguladores del TFM específiques, sigui de centre o d'ensenyament. Aquestes normes han de ser públiques i cal que les aprovi la CACG.

TÍTOL II. CONTINGUT DE LES NORMATIVES REGULADORES DE TFM DELS CENTRES

Article 4. Característiques del TFM

4.1. El TFM és un treball individual. Excepcionalment, quan la complexitat o l'amplitud del projecte o el treball que s'ha de desenvolupar ho justifiqui, el TFM el poden dur a terme grups de més estudiants. La Comissió de Coordinació de Màster (CCM) valorarà la viabilitat del projecte a partir de la petició i la informació aportada pels estudiants i donarà l'aprovació si s'escau. En cas que el treball es realitzi en grup caldrà explicitar i justificar la distribució de les tasques, la defensa i l'avaluació sempre serà individual, tal i com es detalla en l'article 9.3 Avaluació del TFM.

4.2. El TFM es pot desenvolupar en altres institucions, organismes o empreses aliens a la UB. Per fer-ho, cal la signatura d'un conveni específic de col·laboració per dur-hi a terme el treball. La CCM valorarà la viabilitat del projecte a partir de la petició i informació aportada per l'estudiant, i donarà l'aprovació si s'escau.

4.3. El TFM es pot desenvolupar en serveis o facultats de la UB. Per fer-ho, cal la signatura d'un acord intern per dur-hi a terme del treball amb assignació d'un tutor si es considerés necessari. La CCM valorarà la viabilitat del projecte a partir de la petició i informació aportada per l'estudiant, i donarà l'aprovació si s'escau.

4.4. El TFM pot estar associat a la realització d'unes pràctiques externes curriculars prèvies o simultànies. En aquest cas, cal que l'estudiant es matriculi per cursar l'assignatura de pràctiques externes corresponent i que es formalitzin el conveni de pràctiques externes i el projecte formatiu. La CCM valorarà la viabilitat del projecte a partir de la petició i informació aportada per l'estudiant, i donarà l'aprovació si s'escau.

4.5. El TFM s'ha de dur a terme sota l'orientació d'un professor, que tutoritza el TFM i que ha de dinamitzar i facilitar el procés d'aprenentatge; i en el cas de que l'estudiant ho sol·liciti i la CMM ho consideri oportú, es pot establir una cotutoria de dos professors. Quan el treball es desenvolupa en una institució, organisme o empresa aliè a la UB, a més del tutor acadèmic cal nomenar un tutor del lloc on es desenvolupa el TFM.

4.6. El TFM no pot ser objecte de reconeixement, tret que s'hagi desenvolupat en una altra universitat en el marc d'un programa de mobilitat acadèmica dins de la mateixa titulació.

4.7. El Pla d'Estudis corresponent a cada títol de màster defineix el nombre de crèdits que té el TFM, que sempre s'ajustarà a la normativa vigent d'un mínim de sis crèdits i un màxim de trenta crèdits.

Article 5. Organització del TFM

5.1. La comissió acadèmica de centre és la responsable de vetllar per la correcta organització dels TFM dels seus ensenyaments i pel compliment de la normativa.

5.2. Cada màster té un coordinador que proposarà una Comissió de Coordinació del Màster (CCM) que serà aprovada per la Comissió acadèmica de centre (CAC).

5.3. La CCM estarà composta per un mínim de tres membres i un màxim de sis, incloent-hi el coordinador del màster, que actuarà de president i coordinador. En el cas de que el màster tingui diferents línies o especialitats, inclourà de manera paritària professorat de les respectives línies o especialitats.

5.4. El coordinador del màster és el coordinador de l'assignatura TFM, llevat que la CCM nomeni un coordinador específic. El coordinador de l'assignatura és el responsable d'elaborar-ne el pla docent.

5.5. Són funcions de la CCM:

- a) Aprovar les propostes d'encàrrecs docents de tutorització del TFM als departaments.
- b) Aprovar el procediment d'assignació de treballs als estudiants.
- c) Determinar els idiomes en què es pot presentar i defensar el TFM.
- d) Nomenar els tribunals avaluadors de la defensa pública.
- e) Nomenar el tribunal que resol les reclamacions contra les qualificacions del TFM.
- f) Elaborar i aprovar les rúbriques d'avaluació.
- g) Aprovar els períodes d'avaluació i qualificació del TFM.
- h) Coordinar la presentació i defensa dels TFM.
- i) Resoldre les incidències que es puguin produir.
- j) Qualsevol altra competència prevista en aquesta Normativa.

Article 6. Tutor del TFM

Són funcions del tutor del TFM:

- a) Orientar i assessorar els estudiants durant l'elaboració del TFM.

- b) Valorar el desenvolupament del treball dels estudiants que tutoritza i avaluar-ne la part que correspongui. El sistema d'avaluació del tutor es determina al pla docent de l'assignatura.
- c) Autoritzar la presentació i defensa dels TFM tutoritzats.
- d) Participar en els tribunals de defensa d'altres TFM, si el centre ho requereix.

Article 7. Matrícula del TFM

7.1. La matrícula del TFM es pot fer efectiva en els dos semestres del curs acadèmic, independentment del model de matrícula que el centre hagi adoptat, d'acord amb la normativa vigent.

7.2. L'estudiant es pot matricular de l'assignatura de TFM quan es compleixen els requisits acadèmics aprovats en fixar el pla d'estudis, si escau.

Article 8. La responsabilitat i l'encàrrec docent

8.1. Els Departaments són els responsables de l'encàrrec docent. El reconeixement d'aquesta activitat docent en el Gr@d es fa d'acord amb les directrius per a l'organització academicodocent de la Universitat de Barcelona.

El coordinador de l'assignatura de TFM comunicarà a la direcció dels departaments implicats l'assignació de tutories del professorat, segons el que disposa la normativa aplicable.

8.2. Poden ser tutors tots els professors de la Universitat de Barcelona que tinguin docència assignada en els màsters universitaris de la Facultat de Belles Arts.

Article 9. Avaluació del TFM

9.1. El pla docent del TFM concreta què s'ha d'avaluar, els criteris específics, en què consisteix l'avaluació i els períodes d'avaluació. El sistema d'avaluació està especificat en el pla docent de l'assignatura, i ha de concretar el pes ponderat de cadascun dels indicadors en la qualificació final.

9.2. Els indicadors d'avaluació s'han de referir tant al procés de planificació i desenvolupament del TFM com al document final que es presenti, en el marc d'unes rúbriques aprovades per la Comissió Acadèmica de la Facultat de Belles Arts, i que es fan públiques.

9.3. L'avaluació es fa de manera individual, encara que el treball s'hagi elaborat col·lectivament.

9.4. Les normes formals de presentació dels treballs estaran fixades i faran públiques en els plans docents de l'assignatura del TFM, i seguiran els criteris establerts en el Llibre d'estil de la Universitat de Barcelona i que hi facin referència.

9.5. Per a l'avaluació del TFM cal, com a mínim, la presentació d'una memòria escrita i la defensa en un acte públic.

9.6. La comissió de coordinació del màster (CCM) estableix els apartats que ha de contenir la memòria, entre els quals necessàriament hi ha d'haver un resum del contingut, les paraules clau i la identificació i reflexió sobre la contribució del TFM a la consecució d'alguns dels objectius de desenvolupament sostenible (es recomana incloure-hi, si escau, l'ODS 5, «Igualtat de gènere»).

9.7. El TFM es defensa en un acte públic. En cas que el TFM s'hagi fet en el marc de convenis amb empreses que incloguin clàusules de confidencialitat o en casos que hi hagi la possibilitat de generar patents que recaiguin sobre el contingut del TFM, la comissió o l'òrgan competent responsable del TFM pot autoritzar-ne la defensa a porta tancada.

9.8. L'estudiant pot elaborar la memòria i defensar el TFM en català, castellà o una tercera llengua, d'acord amb el que hagi establert la comissió o l'òrgan competent responsable del TFM. Quan ho faci en una llengua diferent del català, cal incloure en la memòria escrita el títol, el resum del contingut i les paraules clau redactats en la llengua del TFM i en català.

9.9. Per garantir l'homogeneïtat en el procés d'avaluació dels TFM s'estableixen unes rúbriques, que han de ser públiques.

9.10. Abans de la defensa pública, el tutor acadèmic de cada TFM ha d'enviar al president del tribunal un breu informe valoratiu del TFM, en el qual ha de fer constar expressament l'autorització per a la defensa pública. En cas que no la tingui, tret de casos excepcionals i motivats degudament, el TFM no pot ser avaluat i en la qualificació ha de constar com a no presentat.

9.11. En casos excepcionals i motivats degudament, la comissió o l'òrgan competent responsable del TFM pot autoritzar la defensa d'un TFM sense l'autorització del tutor.

9.12. Els centres han de fer públiques les dates dels actes de defensa dels TFM i, si escau, la composició dels membres del tribunal avaluador.

9.13. La comissió o l'òrgan competent responsable del TFM és l'encarregat de nomenar el tribunal que ha de resoldre les reclamacions contra la qualificació d'un TFM i notificar la resolució del tribunal a l'estudiant, d'acord amb el que estableix la Normativa reguladora de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges.

Article 10. Qualificació del TFM

10.1. El coordinador del màster publicarà les qualificacions i les dates de revisions, i signarà de les actes corresponents.

10.2. Els períodes de qualificació dels TFM són els establerts per a la resta d'assignatures del títol de màster. Tanmateix, per tal d'evitar retards en la formalització de la totalitat de l'acta, el centre pot establir un procediment de signatura d'acta que permeti la qualificació individual dels estudiants del TFM, tot respectant els mateixos períodes de qualificació establerts per a la resta d'assignatures.

10.3. La menció de matrícula d'honor en la qualificació del TFM no s'incorpora a l'acta fins al final del període d'avaluació, per tal de respectar el que s'estableix en l'article 5.6 del Reial decret 1125/2003, de 5 de setembre, pel qual s'estableix el sistema europeu de crèdits i el

sistema de qualificacions en les titulacions universitàries de caràcter oficial i vàlidesa a tot el territori nacional.

Article 11. Propietat intel·lectual

Els drets de propietat intel·lectual o de propietat industrial dels TFM s'han de regular en els termes i condicions previstos en la legislació vigent.

Article 12. Còpia, plagi i procediments fraudulents

12.1. La còpia o el plagi, total o parcial, en el TFM, així com la utilització o la cooperació en procediments fraudulents per dur a terme el TFM, pot comportar, si escau, responsabilitats disciplinàries.

12.2. Les conseqüències en la qualificació en el cas de plagi o en el cas que un estudiant dugui a terme activitats fraudulentes en el TFM estan recollides en la Normativa reguladora de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges de la Universitat de Barcelona.

Article 13. Arxiu o dipòsit del treball

13.1. La Facultat ha de fomentar que l'estudiant utilitzi llicències lliures en la publicació dels treballs per facilitar la difusió i la reutilització de l'obra.

13.2. La qualificació mínima per incorporar els TFM al repositori institucional de la UB és de 9. La Universitat es compromet a vetllar perquè els documents dipositats en el repositori institucional, dins l'apartat «Treballs de l'alumnat», segueixin els estàndards internacionals.

13.3. En qualsevol cas, la publicació del TFM en el dipòsit digital de la UB ha de tenir l'autorització de l'estudiant. En els supòsits que així ho requereixi la protecció dels drets de propietat intel·lectual i/o industrial, es requerirà l'autorització del tutor. Si el TFM s'ha desenvolupat en el marc d'un conveni amb altres institucions, organismes, empreses o particulars aliens a la UB, o a serveis o facultats de la UB, caldrà disposar també de l'autorització del lloc on s'ha desenvolupat aquest treball.

Disposició final primera

Aquesta normativa entra en vigor a partir del curs següent de la seva aprovació per la Comissió Acadèmica de la Facultat de Belles Arts i de la seva validació per la Comissió Acadèmica delegada del Consell de Govern (CACG).

Disposició final segona

En les denominacions de càrrecs i professions que s'esmenten en aquesta Normativa es fa un ús no marcat del masculí genèric, que fa referència a qualsevol persona.